

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1131/2022
25.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Звезданом Говедарица Царић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Драгослава Стојковића, због продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. Кривичног законика у продуженом трајању у вези члана 61. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Драгослава Стојковића, адвоката Добривоја Перића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу К 14/18 од 25.11.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 297/22 од 10.08.2022. године, у седници већа одржаној дана 25.10.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Драгослава Стојковића, адвоката Добривоја Перића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу К 14/18 од 25.11.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 297/22 од 10.08.2022. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 2) ЗКП, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу К 14/18 од 25.11.2021. године, окривљени Драгослав Стојковић, оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. Кривичног законика у вези члана 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 5 (пет) година, коју ће издржати по правноснажности пресуде, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 21.11.2017. године до 28.02.2018. године. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка Вишем јавном тужилаштву у Нишу, о чему ће суд донети посебну одлуку, а обавезан је и на плаћање судског паушала у износу од 15.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. Истом пресудом, оштећена малолетна АА је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак на основу члана 258. став 4. ЗКП.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 297/22 од 10.08.2022. године, усвојена је жалба Вишег јавног тужиоца у Нишу, преиначена пресуда Вишег суда у Нишу К 14/18 од 25.11.2021. године у делу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд у Нишу

окривљеног Драгослава Стојковића, због извршења продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. Кривичног законика, у вези члана 61. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, на основу члана 4. став 2, 42, 45. и 54. КЗ, осудио на казну затвора у трајању од 7 (седам) година, коју је дужан да издржи по правноснажности пресуде у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 21.11.2017. године до 28.02.2018. године, док је жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Драгослава Стојковића, адвокат Добривоје Перић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд уважи захтев за заштиту законитости и преиначи или укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног одржао седницу већа, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), на којој је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Драгослава Стојковића, адвоката Добривоја Перића, у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП је неоснован, док је у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног недозвољен и нема законом прописан садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1 тачка 9) и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљеног Драгослава Стојковића, у поднетом захтеву истиче да је суд пресудама прекорачио оптужбу на штету окривљеног, јер су радње извршења кривичног дела окривљеног описане у оптужном акту чињенично измењене, додавањем више криминалних активности, а да је у погледу објективног идентитета пресуде и оптужбе суд био везан за чињенични опис дела изложен у оптужници. Надаље, према ставу одбране, суд је на овај начин окривљеног огласио кривим за другачије дело у односу на оптужбу, а имајући у виду да је кривично дело из члана 180. став 1. КЗ у односу на кривично дело из члана 182. став 2. у вези са чланом 180. став 1. КЗ знатно теже. На тај начин и оцена суда да се радње окривљеног предузете неутврђеног дана 15. или 16.01.2017. године, могу квалификовати као радње са обљубом изједначеним чином, а не полним радњама, повећана је криминална активност и отежан положај окривљеног у погледу правне оцене дела, будући да је другачије дело у односу на оптужбу и да је знатно теже, чиме је учињена и повреда кривичног закона на штету окривљеног, јер је примењен закон који се не може применити, а у смислу одредбе члана 439. тачка 2) ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Драгослава Стојковића, се по оцени Врховног касационог суда не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

По налажењу Врховног касационог суда, побијаним правноснажним пресудама није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног Драгослава Стојковића имајући у виду да у битном постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датог у оптужном акту јавног тужиоца.

Наиме, из списка предмета произилази да је окривљеном стављено на терет оптужницом ВЈТ у Нишу Кт 203/17 од 21.12.2017. године извршење кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. КЗ у продуженом трајању у вези члана 61. КЗ у стицају са једним кривичним делом недозвољене полне радње из члана 182. став 2. у вези члана 180. став 1. КЗ. Изреком побијане пресуде окривљени је оглашен кривим да је извршио кривично дело обљуба са дететом из члана 180. став 1. КЗ у продуженом трајању у вези члана 61. КЗ. На тај начин изреком пресуде су обухваћене све радње из диспозитива оптужнице, с тим што је првостепени суд прву радњу од 15/16.01.2017. године из тачке 1. оптужнице, коју је јавни тужилац правно квалификовао као недозвољене полне радње из члана 182. став 2. у вези члана 180. став 1. КЗ, обухватио осудом за кривично дело обљуба са дететом из члана 180. став 1. КЗ у продуженом трајању у вези члана 61. КЗ, а што је описано у преосталим тачкама диспозитива оптужнице. У оптужници јавни тужилац је радњу окривљеног у циљу задовољења полног нагона из тачке 1. оптужнице определио као извршење полне радње над оштећеном АА, док је првостепени суд ове радње определио као чин изједначен са обљубом, при чему је у потпуности прихватио чињенични опис радње извршења, како је дат у оптужници. Дакле, а имајући у виду напред наведено, у конкетном случају се ради о другачијој правној оцени описане радње извршења коју је дао првостепени суд, при чему није измењен чињенични опис дела, нити су унете нове чињенице којима би се „повећала већа криминална активност окривљеног“, а како се то неосновано указује у захтеву за заштиту браниоца окривљеног, нити је суд окривљеног осудио за друго кривично дело које се разликује од оног које је предмет оптужбе и тиме, а према наводима захтева, учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП. Наиме, првостепени суд је описане радње из тачке 1 оптужнице оценио као радњу из састава продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. КЗ, а које је описано осталим радњама из оптужнице и тако окривљеног Драгослава Стојковића огласио кривим за једно продужено кривично дело уместо за два кривична дела у стицају, а што је у конкретном случају повољније за окривљеног.

Сходно изнетом, побијане пресуде нису обухваћене битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и повредама кривичног законика из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Драгослава Стојковића у преосталом делу је недозвољен и нема законом прописан садржај.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева указује на повреде закона из члана 447. став 2. ЗКП, члана 68. став 1. тачка 3) и 11) и члана 438. став 3. ЗКП, истицањем да бранилац и окривљени нису обавештени о седници већа другостепеног суда, чиме им је ускраћено право на одбрану и право да користе правна средства и правне лекове. Поред тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и повреду закона из члана 14. став 1. ЗКП истицањем да у овој кривичној ствари поступак није спроведен у разумном року услед одлагања претреса и промене састава већа. Такође се у захтеву указује и на повреду закона из члана 485. став 2. ЗКП и наводи да је правноснажном пресудом погрешно утврђено чињенично стање.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због повреде одредаба члана 447. став 2. ЗКП, члана 68. став 1. тачка 3) и 11), члана 438. став 3. ЗКП, члана 14. став 1. ЗКП, члана 485. став 2. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Такође, бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи да је у члану 33. став 4. Устава РС прописано да свако ко је окривљен за кривично дело, а доступан је суду, има право да му се суди у његовом присуству и не може бити кажњен и да свако ко је оптужен за кривично дело има право да се брани лично или преко свог браниоца, при чему цитирањем наведене одредбе не наводи у чему се конкретно састоји евентуална повреда кривичног закона.

Сходно изнетом, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Драгослава Стојковића у напред наведеном делу, нема законом прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења разлога за подношење захтева за заштиту законитости, а што у случају подношења захтева за заштиту законитости због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, подразумева опредељење повреде, због које се захтев подноси, као и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

Врховни касациони суд, према изричитој одредби члана 489. став 1. ЗКП, испитује правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу у оквиру разлога (члан 485. став 1. ЗКП), дела и правца побијања који су истакнути у захтеву и није овлашћен да по службеној дужности оцењује коју је конкретно повреду закона или друге разлоге бранилац имао у виду приликом подношења захтева.

Из изнетих разлога, на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, Врховни касациони суд је донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Звездана Говедарица Царић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.